

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e22150/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

Nr. 207.

om Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Om og fredeindsigtende (68de) Aab.

(Den foreløbige Behandling af Questionen. § 8.)

Reegaard: Forinden den foreløbige Behandling sluttes, vil jeg, da mit Navn findes i Betænkningen, erklære, at jeg herer til Minoriteten. Saa end jeg end kan være med de Rigsdagmand, som have godgjort, at den gamle Ordformular er indholdsrigere og betydningfuldere end den nye, i Resultatet foreslaaede, vil jeg dog oprigtig tilføje, at det er mere Rætt og Retfærdighed for det Gamle og Beskræftede, der har tilladt mig, end egentlig Overbevisning om, at den gamle Ordformular virkelig er mere værd end den nye. Jeg troer, at alle vilde med mig være enige i, at man bedre kan sele end demonstrere en Ordformulars Fortrin. Den 68, man har fjendt fra sin Barndom, ofte har hørt Andre afsæge og senere som Mand selv har afsagt, har for mig noget mere Tilværelse end en ny, om denne end var ligesaa betydningfuld som den gamle. Det Samme gjælder ogsaa om Krøningen. Mit Hjelpe tilføjer det, at Kongen ved sin Regerings-Tiltrædelse indviede ved en firkelt Hjelpe; men har man ikke denne Hjelpe, saa man naturligt vil være af en anden Mening. Saa man berømt saa først har anført Hensynet til Omkostningerne, kan jeg henbende mig til, hvad der fra forskjellige Sider berømt er sagt. Jeg troer at Hende det bedste Hjelpe for gode til at troe, at der, naar det vil, at Kongen skal træde, og denne Behovsfuldhed beror nu kommer ind i Grundloven, da senere skulle disse Sværsmånl om, hvortil Udgifterne skulle lægges.

Chaberseren: Den ærte Rigsdagmand for Høsten 1848 (Wied) erindrede mig ved sit sidste Bæredrag om en Bemærkning, jeg havde have gjort tidligere, med Hensyn til hans Omstændigheder med det i Ordformularen, at Kongen lever at holde Grundloven. Jeg anser det for min Pligt at tilføje, hvorledes jeg ikke troer, at han kan holde Grundloven i Hand og Sandhed, saa fremt han hemmeligen og underhaanden modarbejder den. Jeg troer, at Udrettede „holde“ i sin sande og fulde Betydning betegner den Trofasthed, som vi alle ere enige om at vilde indføre. Hvorvidt man vil foretrække et tidligere Ord, det er det jo væsentligt at sige om. Jeg tvivler paa, at det vil være let at finde Ord, som den, der vil undtage sig sin Pligt, ikke kan dreie og vrænge; men den, der som den betingede Rigsdagmand er vant til en samvittighedsfuld Opførelse af sit Ord, den vil dog vilde erindre, at han den kan siges at holde Grundloven, som holder den i Hand og Sandhed.

Munk: Jeg tilføjer, at det ikke er kommen mig i Tank, at man ved at foreslaae en Betsmælle om Krøningen vilde forbigaae Salvingen, der er en gammel Skik; men forsaavidt det sidste Forslag ikke falder paa sig, saa jeg vilde, at man vilde opstige Salvingen igen.

Naber: Jeg har fornaar den ærte Rigsdagmand for Odense Amt for Tidligere (Jesperen) saaledes, at han mente, at Kongen havde befalede, at Krøningen skulle foretages strax. Da Kongen selv sagde for mig, saa tal jeg bemærke, hvad den i sin Hensende siger. „Kongen kan lade sin Salvinge hoidelstige Hjelpe kaldes, naar hannem leder, endog han ikke er kommen til sine fuldværdige Aar, og er det jo for jo bedre at antagme og befomme Guds Velsignelse og Herrens kraftige Bistand, som følger hans Salvinge.“ Iøvrigt saa jeg henbende mig til den Bemærkning, som den betingede Rigsdagmand, der nu sætte sig, gjorde, det kan siges, at det var hans Mening, at Ordet Salvinge skulle tilføjes i Minoritetens Forslag, og jeg tal

gjøre opmærksom paa, at i den næste Grundlov hedder det Kongens Krøning og Salving o. s. v. Men jeg troer dem, at Minoritetens Forslag om, at Krøningen skal foregaae i Hovedstaden, vil kan mere betænkelighed, det naar Beskræftede muligen blev foretrukket til et andet Sted, det da ikke længere vilde passe, at det skulle være i Landets Hovedstade. Iøvrigt tilføjer jeg ganske Minoritetens Forslag.

Barfod: Salvingen er ganske vist ikke medtaget i det Forslag, som er udgaaet fra Udvalget Minoritet; den findes berømt i det, som jeg idag har tilladt mig at sænde, og jeg oplyser den ikke.

David: Jeg tal blot tilføje mig, da jeg ikke troer, at hvad der hidtil har udfølet sig i en anden Stat, som vi med Hensyn til Udvalget ikke saae nær, og hvis constitutionelle Udveikling vi ender at tilføje os, kan være ligegyldigt for os at gjøre opmærksom paa, hvorledes det i det næste Forslag er gaaet til med Hensyn til Beskræftede af Udgifterne til Krøningen. I det 11te ordentlige Sted blev det foreslaaet af Budgetkommissionen, at der skulle maatte blive bevilliget 40,000 Speciedaler eller aartlig i 3 Aar fra 1845 til 1847 ophøret paa Budgetet en Sum af 13,333 Speciedaler, hvilket endelig blev tilføjet i Stortinget. Af Stortingetsforhandlingerne for Aaret 1848 ses det imidlertid, at der blev anbragt endvidere paa et Tilfælde af 6,500 Speciedaler, som Krøningen antoges at skulle koste udover det saakaldte Beløb; men dette Forslag blev med en lille ringe Modstand forslaget, saa at man her har et tydeligt Bæmpel paa, at et Hjelpe, der anfører Krøningen for grundlovsstridig, ogsaa ved at holde Maade med Hensyn til Beskræftede af Pengene til de nævnte forvorne Endelser.

Fiskerling: Den ærte Rigsdagmand for Rydning (Mærk Hensyn) har forlagt at gjensætte nogle Ord, der formementlig skulle være fulde fra mig. Han sagde nemlig: en af de forhennevende Rindere i det Stilling, og da vi kan see to forhennevende Rindere her i Salen, og jeg nok kan forhaare, at Dyringerne skulle være paa mig, troer jeg at maatte tale, for at de ikke skulle overføres paa min forhennevende Collega. Hende det egentlig ikke behøver her. Da det imidlertid ikke videre kan fremme Sagen, vil jeg kun sige, at den ærte Rigsdagmand ikke har sagt Sandheden, Hende han vil har troet at sige den, fordi han har sagt Ordene om af dets Sammenhang. Jeg vilde maatte eller have fundet Anledning til at udtale mig om den foreliggende Sag selv, men jeg tal dog nu gjøre et Par Bemærkninger. Den ærte Guldsmidder har udtalt Ord, som der har været mig hørt at høre, nemlig at man skulle efterstræbe i enhver monarkisk Stat at forblinde, at Kongen lever. Derfor man kunde blive saarede ved en saadan Form, at man ved at redigere Paragraffen saaledes kunde faae Tydeligheden til at høre op, saa at naar den Ord lade, den anden strax var tilføjet, saa vilde jeg anse det for fordelst helst; men ligesoverfor det troer jeg, at naar Krøningen henføres til en anden Tid, saa forherre man berømt det rigtige Begreb. Er Kongen allerede tilføjet uden Salving, saa behøver den ikke; men tal Salvingen give den større og fuldstændigere Ret end den, han har i det Dieblif, Regjeringen tiltrædes, saa er han ikke vigtigst bleven Konge i dette Dieblif. Jeg troer derfor, at det er langt vigtigere at holde fast ved den Tanke, at fra den Stund, han tiltræder Regjeringen, er han fuldkommen bleven Konge, uden at han behøver at sige nogen Betsmælle herpaa i en senere og tilføjet Begivenhed, og dobbelt tilføjet, det den afhænger af en Finanslov, som saarer ved Siden af Forskrifterne om Krøningen. Derfor skulle jeg foretrække, at man